

gemeente
Barneveld

Raadhuisplein 2
Postbus 63
3770 AB Barneveld
Telefoon 14 0342
Fax (0342) 495 376
E-mail info@barneveld.nl
Internet www.barneveld.nl

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
T.a.v. de minister mw. drs. M.H. Schultz van Haegen
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Geachte minister van Infrastructuur en Milieu,

Datum:
15 SEP 2016

Ons kenmerk:
1022612

Afdeling:
Ruimtelijke Ontwikkeling

Behandeld door:
mevrouw I. Pater

Doorkiesnummer:
(0342) 495 891

email:
i.pater@barneveld.nl

Onderwerp:
**Consultatie AMvB's
Omgevingswet**

Op 1 juli 2016 is de consultatie van de vier Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) gestart, waarin de Omgevingswet verder wordt uitgewerkt. De inwerkingtreding van de Omgevingswet komt met de uitwerking van deze AMvB's steeds dichterbij. Het Omgevingsrecht wordt inzichtelijker en duidelijker door kennis te nemen van deze AMvB's. Onze complimenten voor het vele werk dat al verzet is in dezen.

Graag willen wij -vanuit een positief-constructieve grondhouding- gebruik maken van de mogelijkheid om een reactie te geven op de AMvB's ten aanzien van onderwerpen waarover wij ons enigszins zorgen maken. Het uitgangspunt 'decentraal, tenzij' is in de AMvB's doorgezet en dit is positief. Duidelijk is dat de gemeenten aan de slag moeten met een verdere implementatie van het Omgevingsrecht. Er zullen veel nieuwe vraagstukken en uitdagingen ontstaan. De praktijk zal straks uitwijzen of gemeenten (naast andere bestuursorganen) er in slagen om een goede invulling te geven aan de ruimte die we krijgen qua bestuurlijke vrijheid en lokaal maatwerk en wat de impact van de stelselherziening precies zal zijn.

Bevoegdheidsverdeling

Zoals hierboven al weergegeven worden bevoegdheden in het kader van de Omgevingswet zoveel mogelijk decentraal bij gemeenten neergelegd. De verdeling van bevoegdheden moet duidelijk zijn. Wij vragen ons af of met de introductie van de magneetvergunning een gemeente zelfstandige bevoegdheid overhoudt. Bij een magneetvergunning moet er een goede afstemming met specifieke gemeentelijke thema's (en/of de omgevingsdiensten) zijn. Een gecoördineerde besluitvorming met de gemeente als bevoegd gezag, waarbij het Rijk een advies met instemming kan uitbrengen, geeft een betere verdeling van bevoegdheden weer.

Taken naar gemeenten

De veranderingen die er aan zitten te komen met de komst van de Omgevingswet en de daarbij behorende regelgeving zal veel van gemeenten gaan vragen. Veel onderwerpen worden bij de gemeenten neergelegd. In het omgevingsplan zullen uiteenlopende regels over de fysieke leefomgeving opgenomen worden, waaronder regels die nu nog op het niveau van het rijk gelden.

Het is in onze optiek van belang dat er een lijst van onderwerpen (met artikelnummer erbij) komt waar nu nog algemene regels (gesteld door het rijk) voor gelden, maar straks in het omgevingsplan (dan wel in een ander kerninstrument) kunnen c.q. moeten worden geregeld. Immers decentraal zal er een forse toename zijn aan regels. Hierbij moet onder meer gedacht worden aan de volgende punten die in een omgevingsplan kunnen c.q. moeten worden opgenomen:

kleinschalige hinder en overlast, voorzieningen buiten bouwwerk ten dienste van bouwwerken, zoals de aansluitingen op nutsvoorzieningen (energienet, warmtenet, riolering) en voorzieningen voor de brandweerinzet (opstelplaatsen en bluswater), open erven en terreinen, uitzetten van bebouwingsgrenzen, rooilijn, straatpeil op het bouwterrein, welstandsbeleid, energiezuinigheid bij nieuwbouw en de milieuprestatie van bij nieuwbouw toe te passen bouwmaterialen.

Ook zullen gebieden in bijvoorbeeld een omgevingsplan aangewezen moeten worden (hierbij valt te denken aan civiele en militaire explosieaandachtsgebieden A, B en C).

Blad 2

Het is goed om hiervan een volledig overzicht te hebben, zodat een gemeente weet welke onderwerpen er niet meer door het rijk geregeld worden én de gemeente regels kan stellen. Hiermee wordt voorkomen dat we onbedoeld regels missen in bijvoorbeeld een omgevingsplan. Een tabel met een nu-straks vergelijking waarin alle regelingen zijn opgesomd die nu centraal zijn geregeld en met de Omgevingswet een bevoegdheid voor de gemeenten worden wordt dan ook zeer gewaardeerd.

Reguliere – uitgebreide procedure

Wij maken ons zorgen over complexe ruimtelijke ontwikkelingen met uiteenlopende tegenstrijdige belangen, die met een reguliere omgevingsvergunning onder de Omgevingswet mogelijk zijn. Complexere plannen, waarbij onder meer advies met instemming van andere bestuursorganen (vier weken extra proceduretijd), adviesrecht instanties (zonder extra proceduretijd) nodig is en/of overleg tussen initiatiefnemer en gemeente noodzakelijk is, komen in een uitgebreidere procedure beter tot recht. Dit om zorgvuldigheid in de primaire besluitvormingsfase te waarborgen én daarnaast ook om participatie op een juiste wijze te betrekken in de besluitvorming.

Externe veiligheid

De introductie van 'zeer kwetsbare objecten' en de regeling hierover kan beperkingen opleveren voor gemeenten. Dit baart ons zorgen.

Grondeigendom – Bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen

In het ontwerp Omgevingsbesluit worden een aantal cruciale onderdelen van het kostenverhaal weggelaten, waardoor de huidige kostenverhaalsmogelijkheden zijn verminderd. In de huidige wetgeving is het mogelijk om initiatiefnemers een zogenaamde bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen te laten betalen (mits de structuurvisie daarop is ingericht). In de toekomstige wet- en regelgeving is echter over de bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen niets meer opgenomen.

Voor de gemeente Barneveld heeft dit tot gevolg dat wij onder de nieuwe wet- en regelgeving geen bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen (via Nota Bovenwijkse Investerings) of Ontwikkelingsfonds Platteland op basis van een wettelijke grondslag meer kunnen contracteren. Alleen de kostensoorten uit het huidige Besluit ruimtelijke ordening (Bro) kunnen op basis van de criteria profijt, causaliteit en proportionaliteit worden verhaald. Er is sprake van onverschuldigde betaling indien wij het wel zouden vragen.

Wij vinden het alleszins redelijk dat initiatiefnemers meebetalen aan de bekostiging van voorzieningen buiten een exploitatiegebied, die daarop een gunstig effect (kunnen) hebben. Gedacht moet worden aan: ontsluitingswegen en rondwegen, bruggen, parkeervoorzieningen, natuurcompensatie en aanleg van (regionale) groenvoorzieningen (landschapsonwikkelingsplan en ook aan ons Ontwikkelingsfonds Platteland). Een initiatiefnemer zelf heeft bovendien belang bij bovenwijkse voorzieningen, waardoor het redelijk is dat zij ook een bijdrage hieraan leveren.

Consequentie voor de gemeente Barneveld is dat wij de bijdrage ruimtelijke ontwikkelingen missen en wij er qua kostenverhaalsmogelijkheden op achteruitgaan indien hieromtrent niet meer in de Omgevingswet en/of AMvB's wordt geregeld. Hiermee voldoet de regeling niet aan het "Pinksterakkoord 2016" waar is afgesproken dat gemeenten er wat betreft kostenverhaalsmogelijkheden niet op achteruit gaan.

Wij stellen voor dat er alsnog een mogelijkheid in de nieuwe wet- en regelgeving wordt opgenomen die het ons mogelijk maakt om een bijdrage voor ruimtelijke ontwikkelingen te verhalen. In onze optiek mag er aan de huidige kostenverhaalsmogelijkheden geen afbreuk worden gedaan.

Blad 3

Milieueffectrapportage

Bijlage V bij de artikelen 9.5, 9.6 en 9.7 van het ontwerp Omgevingsbesluit (met betrekking tot mer-(beoordelings)plichtige activiteiten) is gewijzigd ten opzichte van de huidige bijlage, behorende bij het Besluit milieueffectrapportage.

Opvallend in Bijlage V is dat kolom 3 geldt wanneer sprake is van een oprichting, wijziging of uitbreiding bij een installatie (nr. A1) die in kolom 1 wordt genoemd. Gevolg hiervan is dat bij iedere aanvraag van een intensieve veehouderij een mer-beoordeling plaats moet vinden.

In de toelichting is dit verschil ook aangegeven. Dit betekent een aanzienlijke verzwaring van de lasten (zowel administratief als financieel). Wij vragen ons af waarom dit zo is gedaan en of het niet praktischer is om de 'oude' Bijlage, behorende bij het Besluit milieueffectrapportage op te nemen. Immers voor alle intensieve veehouderijen moet er een mer-beoordeling plaatsvinden, nu er geen drempel in kolom 3 staat (zoals wel het geval bij kolom 2).

Daarnaast valt het op dat het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage bij een plan-mer verplicht wordt gesteld. Dit leidt in onze optiek tot een aanzienlijke kostenpost.

Lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of zuiveringstechnisch werk

In artikel 8.74 van het ontwerp Besluit kwaliteit leefomgeving zijn aanvullende beoordelingsregels wat betreft een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk (een rioolwaterzuiveringsinstallatie) opgenomen. Voorheen werden deze lozingsactiviteiten gereguleerd via de Wet Verontreiniging Oppervlaktewater (Wvo) en daarna de Waterwet. Het waterschap is het bevoegde gezag.

Mogelijk moeten gemeenten een omgevingsvergunning gaan aanvragen voor het aansluiten van rioolstelsels op zuiveringstechnische werken. Dit zal een behoorlijke administratieve belasting zijn. Dit zou een verslechtering zijn van de huidige situatie waarbij de aansluitvergunningplicht uit de voormalige Wvo is vervallen. Hiermee worden de bestuurlijke lasten, waar wel over gesproken wordt in de Nota van toelichting van deze AMvB, niet verminderd.

Omgevingsvergunning

Een integrale afweging wordt lastig als een initiatiefnemer er voor kiest om allemaal afzonderlijke vergunningen aan te vragen (de onlosmakelijkheid uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht komt immers niet meer terug). Dit komt de inzichtelijkheid en voorspelbaarheid niet ten goede.

Daarnaast is het van belang om te weten of onvoldoende (of geen) participatie door de aanvrager, een zelfstandige weigeringsgrond voor een aanvraag omgevingsvergunning gaat worden.

Ecologie

Wat betreft natuur moet er in onze optiek een goede balans zijn tussen ruimte bieden voor ontwikkelingen en de bescherming (en behoud) van ecologische waarden. De afstemming van een sloopmelding (in het kader van de Wabo) met ecologie is er (nu en straks) niet en wij vragen ons af of natuur in het nieuwe Omgevingsrecht (via de Aanvullingswetgeving) op een juiste wijze geïncorporeerd gaat worden. Dat er geen afstemming is van sloop (melding) met ecologie baart ons zorgen.

Blad 4

Monumentenzorg / cultuurhistorie

Wij sluiten wat betreft onze reactie over 'monumentenzorg / cultuurhistorie' aan bij hetgeen de gemeente Ede hierover in de brief d.d. 7 september 2016 heeft aangegeven ('Reactie internetconsultatie ontwerp Besluit kwaliteit leefomgeving', zaaknummer 850666).

Archeologie

Wij zijn van mening dat het in huis hebben van archeologische deskundigheid sterk aanbevolen zou moeten worden. Bij rijksbeschermden archeologische monumenten heeft de Rijksdienst de benodigde specialistische kennis en ervaring om over een vergunningaanvraag in deze te kunnen adviseren. Het betreft dan aanvragen over activiteiten op bestaande archeologische monumenten. Hierbij gaat de minister voorbij aan de potentiële archeologische rijksmonumenten. Wij pleiten daarom voor archeologische deskundigheid bij gemeenten om te voorkomen dat potentiële archeologische monumenten bij ontwikkelingen teniet worden gedaan. De huidige gemeente- en regioarcheologen bezitten de kennis om in dit proces de specialistische kennis te leveren.

Bij vergunningverlening voor archeologische monumenten is in het nieuwe stelsel gekozen voor het 'adviseren met instemmingsrecht'. Dit lijkt ons in strijd met de doelstelling van de Omgevingswet (overheden zullen hun taken uitvoeren op basis van wederzijds vertrouwen). Er is bij de gebouwde rijksmonumenten geen instemmingsrecht, maar bij archeologische rijksmonumenten is dat wel het geval. Voor ons is dit niet duidelijk.

De administratieve lasten en handhaving blijken volledig bij gemeenten te komen liggen, maar het Rijk moet altijd goedkeuring verlenen. Dit maakt procedures voor gemeenten (en de omgevingsdiensten) onnodig traag. Dit komt niet overeen met de doelstelling van de Omgevingswet (versnelling in procedures).

Daarnaast blijkt uit het ontwerp Besluit kwaliteit leefomgeving dat het Rijk een aantal archeologische taken overdraagt naar gemeenten. Wij vragen ons af of, en zo ja, op welke wijze gemeenten hierin worden gecompenseerd. Overdracht van die taken zal met name de gemeenten op de Veluwe raken in hun natuur- en agrarisch gebied, waar de meeste hectares rijksbeschermd terrein liggen. Graag willen wij hierover een verduidelijking.

Voor het overige verwijzen wij naar de reactie van het Convenant van Gemeentelijke Archeologen (CGA) die reeds bij de VNG is ingediend en/of momenteel nog wordt voorbereid.

Digitaal stelsel

Een aandachtspunt is ons inziens het digitale stelsel, en dan met name ook de bestuurlijke lasten die met de invoering van dit stelsel gepaard gaan én de structurele lasten na realisatie van het digitale stelsel. Ook moet de verantwoordelijkheid voor het verzamelen en verstrekken van informatie goed geregeld worden.

Hiermee vertrouwen wij er op dat het voorgaande kan bijdragen aan, en dat wij u er bij helpen om zo te komen tot, een nog beter werkbaar nieuw Omgevingsrecht.

Met vriendelijke groet,
Namens burgemeester en wethouders,

Blad 5

I.Y. van Dijkhuizen
Hoofd afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling